

1856 II.

DE
HONESTISSIMIS MODIS
AC RATIONIBVS
MEMORIAM SVI POST FATA
PROROGANDI
PRAEFATVR

ET AD

ORATIONES QVASDAM
IANVARIAS

LVCE SEXTA PRIMI MENSIS
A. P. C. N. MDCCLXXII.

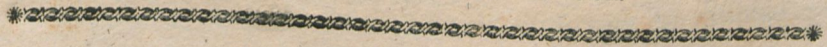
IN AVDITORIO PRIMI ORDINIS
GYMNASII HALLENSIS
RECITANDAS

AMPLISSIMORVM PATRONORVM
GENEROSORVMQVE FAVTORVM

HONORIFICAM PRAESENTIAM
DECENTIBVS CORROGAT PRECIBVS

IOHANNES GOTTFREDVS TAVST
GYMNASII HALLENSIS RECTOR.

HALLAE MAGDEBVRGICAE
EK OFFICINA TYPOGRAPHICA FRIDERICI AVGVSTI GRVNERTL

Quamquam communi mortalitatis lege totum edocetur genus humanum, exanime corpus in cineres resolutum, viuentiumque subductum oculis posteritatis obliuione sepultum iri: singulari tamen vt plurimum incitatur desiderio, nominis sui memoriam rerumque suarum famam post fata prorogandi, et immortalitatis quodam inter viuos genere perfruendi: pro diuersissima vero indole morum diuersissimis viis rationibusque probos improbosque ad eandem metam tendere non pauca satisque celebrata vtrimque loquuntur exempla. Est nimirum detestabile quoddam genus hominum, quod aut manifestis flagitiis, cum **HEROSTRATO** illo, ad nominis sui grassatur immortalitatem, qui celeberrimo Dianae Ephesiae templo incendio deleto, sempiternum se nomini suo monumentum statuturum sibi persuadebat: aut qui callida fraude cum **SOSTRATO**, Gnidio architecto, alienam perpetuo duraturam famam interuertere, nominique suo vindicare satagunt.

Qui cum PTOLEMAEI PHILADELPHI regio imperio, regiisque ostingentorum talentorum impensis, turrim illam Alexandrinam nomine *Pharum*, nocturnis nauium cursibus regendis praelucentem magnifice extruxisset, muri eius saxo praecipuo nomen suum sequenti incidebat inscriptione: ΣΩΣΤΡΑΤΟΣ ΚΝΙΔΙΟΣ ΔΕΞΙΦΑΝΟΥΣ ΘΕΟΙΣ ΣΩΤΗΡ-ΣΙΝ ΠΙΠΕΡ ΤΩΝ ΠΛΩΖΟΜΕΝΩΝ. i. e. Sosstratus Dexiphantis (*filius*) diis salutaribus (*struxit*) ob nauigantes. Calci deinde huic monumento superinductae regis auctoris nomen imposuit; fraudulentum hoc consilio, ut, si tandem coeli iniuria temporisque diuturnitate calx illa, regio inscripta nomine defluxisset, insculptum saxo nomen suum appareret, eoque sibi soli tam magnificae tam pretiosae substructionis gloria post fata apud feram vindicaretur posteritatem. Sunt alii, qui turpissimo plagio eximia alieni ingenii specimina eodem sibi arroganti dolo, ut eorum laude apud feram celebrentur posteritatem; aut in viuus adhuc eorum praeripiant praemia, exemplo nebulonis illius, qui epigramma istud Virgilianum:

Nocte pluit tota: redeunt spectacula mane.

Diuisum imperium cum Ioue Caesar habet,

et praemii captandi, et serae apud posteritatem famae aucupandae causa pro ingenii sui partu turpissimo venditabat mendacio: sed ut illa aescopica cornicula, a Marone nouo deplumabatur epigrammate: *Hos ego composui versus: tulit alter honores, sic vos non vobis* cet. E contrario honesta quaeuis virtutisque verae studiosa ingenia laudatissimo flagrant instinctu, nominis sui gratissimam memoriam post obitum quam diutissime extendendi. Qui saluberrimus mentis impetus, cum ad numinis gloriam, ad rei publicae felicitatem, ad posteritatem exemplo erudiendam magnopere conducat: dubium profecto nullum est, quin a deo ipso, sapientissimo ingenii humani conditore, animis humanis sit insitus. Hoc vero studium duraturae post obitum nominis memoriae in fumis viris maxime eminuit. Quid, quaeso, Epiminondae in Leuctrica pugna virtutem tantopere incendit, nisi nominis sui immortalitas? cum ipse gloriatur, se natam ex se reliquisse pugnam Leuctricam, quae non modo ipsi superstes, sed immortalis quoque sit futura. Quid Alexandrum coegit Achillem

Achillem ad tumulum eius beatum praedicare, quod et in vivis fidum amicum, et post obitum praeclarum laudum suarum nactus sit praecone- nem Homerum, nisi avidissime expetita nominis immortalitas? Quid Iulio Caesari, conspecta Gadibus Alexandri statua, lectisque rebus gestis gemitus lacrimasque expressit, quod nihil adhuc posteritatis memoria dignum gessisset in ea aetate, qua Alexander orbem terrarum iam subegisset, nonne famae apud posteritatem memorandae stimulis ad tantas res geren- das fuit incitatus? Quam ob rem Plinius Caninium suum exhortatur, Lib. III. Epist. VII. *Quatenus nobis denegatur diu vivere, relinquamus aliquid, quo nos vixisse testemur, nisi ut eum ad amorem immortalitatis exaceret?* Quod immortalis famae studium licet in hominibus a verae religionis luce alienis abusu sit contaminatum: ab eo tamen sciunctum naturae humanae maxime est conveniens, suaeque laude dig- num, et ab ipsa numinis sapientia ad gentium promovendam felicitatem floremque stimuli loco adhibetur. Verum enim vero in hominibus verae fidei luce collustratis ad amplificandam praeclare factis diuinam gloriam, veramque societatis felicitatem praecipuum adfert pondus atque momentum. His coelo demissis scintillis animi deo deuoti ad virtutum homine christiano dignarum exercitium accenduntur, et ad quaeuis saluta- ria impelluntur. facinora ab ipsis sacris oraculis Psalm. CXI. 10. *Sapientiae caput est Iouae metus: recte sapiunt, hanc qui praestant, QVORVM LAUS AETERNA MANET.* Et Psalm. CXII. 6. *benefici hominis aeterna est memoria.* Ipse denique Seruator optimus de muliere, quae corpus eius sanctissimum, pretioso perfusum oleo, sepulturae praeparauerat, praemii loco spondet, fore, ut, *ubicunque publicetur Euangelium per totum orbem, dicatur id quoque, quod ea fecerit, ad eius memoriam.* Complures vero cum sint rationes modique memoriam sui sanctam, durabilem proficuaque post obitum inter viuos prorogandi: ex his mediis modisque praestantissimos deligentes ostendemus easdem probis, honestis dei ac publicae salutis amantibus perpetuo patere vias. Virorum itaque, quorum nomina post obitum grata celebrantur memoria, circum- spicientes exempla, tria in his eminere genera deprehendimus. Alii enim inuentorum praestantia vilitateque de republica ita sunt promeriti, vt

nominis eorum memoria tamdiu sit duratura, quoad eorum inuenta publico commodo vberimos prolatura sunt fructus. Sic *Pythagoras* et *Archimedes* theorematibus suis geometricis, *Goia* pyxide nautica, *Columbus* orbe nouo, *Faufus* typographia, *Harueus* circulo sanguinis, *Geri-quiuis* antlia pneumatica, *Galilaeus* fatellitibus Iouis, *Neutonus* coloribus in lucem protractis, nominis sibi conciliauere immortalitatem. Sed singulis modo, iisque non adeo multis a diuina datum est prouidentia, nominis sui memoriam hac via posteritati cominendare. Longe vero magis trita est altera, praestantibus scilicet vtilissimisque in omni disciplinarum genere scriptis feræ posteritati sapientiae, pietatis, virtutis solidiorisque doctrinae facem praeferendi, quibus, iudice Horatio, monumenta nominibus auctorum exiguntur aere perenniora, nec vno inclusa loco, sed per omnem cultioris orbis ambitum circumferenda. Tertia denique ad superstitem famam via diuinae munificentiae imitatur exemplar, quae aut sacris publicis obeundis, aut inopibus miserisque ac morbo prostratis, orbaeque parentibus publi alendae liberales erogat sumtus, ac honestae iuuentutis educationi solidiorique institutioni curam, adiumenta opesque impendit. Quod de salute posteritatis bene merendi studium cum ipsis his beneficiis auspiciatam nominis memoriam ad omnes eos traducit, qui longa annorum serie ipsis perfruuntur, tantoque est praestantior sanctiorque, quanto facilius cordatorum integerrimorumque hominum provocat imitationem. Ipse sapientissimus verae virtutis magister Christus cunctis suis genuinis sectatoribus ore sponder veracissimo, se in die illotius mundi decretorio eorum in sustentandis, fouendis, promouendis inopibus, miseris, auxilio destitutis collocatam curam liberalitatemque coram tota beatorum panegyri egregie collaudaturum, sibi que ipsi in acceptum relatum, aeternis maectaturum praemiis.

Gauisa est Halla nostra inde a repurgatis sacris virorum eximiorum longa serie, qui seruatoris sui omnium munificentissimi sanctissima prementes vestigia, vario liberalitatis christianae genere, in quibuslibet ordinibus, ad beatos translati coelites, faustam nobis reliquere sui memoriam, virtutis pietatisque suae praestantissimum monumentum, qui in publicis

publicis rerum Hallensium annalibus insigni prostant copia. Virent adhuc inter nos iustorum istorum ossa, virtutisque post funera etiam floridæ gratissimum spargunt odorem. Quorum veneranda nomina angusta hac pagina completi, cum nec scopus, nec tempus permittat: eorum saltem, qui ad rem nostram scholasticam propius spectant, quosdam munificentissimos euergetas gratissima recolimus mente. Veneratur Gymnasium nostrum suos *Bethmannos*, *Petersohnios*, *Okelios*, *Hofmannos*, *Griesbeimios*, et omnes illos, qui docentes discentesque insignibus maectauere stipendiis, inprimisque craftina luce inscriptos *Oelhasiano* nomine, cineres et ossa recentissimis gratae pietatis sparget floribus. Qua occasione bibliothecae scholasticae defunctorum euergetarum BÜCHNERI, KRAUSII, GADENII, BAUMGARTII, BILZINGII, LIZMANNI aliorumque catalogo publico inferimus praeconio sanctissimae memoriae virum beatum ZIEGLERUM, artis salutaris experientissimum prudentissimumque Doctorem et Practicum, qui ante obitum dono insigni quinquaginta nouem tomorum ex actis Eruditorum Lipsiensibus latinis honorificum aereque perennius nomini suo monumentum in apparatu Gymnasij litterario coindidit. Quem ex tot riuulis collectum sapientissimae liberalitatis fontem fera posteritas recenti toties coronabit lauro, quoties ex eo larga litterarum hauriet subsidia. Ineptissimi vero aestimatores virtutis, et immortalitate dignae munificentiae essemus eximiae, nisi nomina tum magnifica, tum illustria, tum summe et magnopere reuerenda, tum amplissima, tum spectatissima viuentium adhuc Bibliothecae Gymnasij patronorum, qui insignibus frequentissimisque eam munerarunt dotibus, muneris, cuiusque fronti calamo inscriberemus gratisimo, catalogoque serae posteritati per manus traderemus. Eminent in hoc censu LOEPERIANUM, REICHELMIANUM, STUCKIANUM, WESTPHALIANUM, MILLERIANUM, GRUNERIANUM, HERRNSCHMIDIANUM, STRUENSEIANUM, IEZKIANUM, IÜNGKENIANUM, KIRCHNERIANUM, GEBAUERIANUM nomen. Quorum insigni beneuolentia Gymnasium hacce publica syngrapha sese profiteatur obstrictissimum.

Post

Post consecratam sempiternae memoriae PATRONORUM et FAUTORUM munificentiam declamationum crastina luce ex primi coetus cathedra recitandarum argumenta hac quasi publica ex tabula suspendenda restant. Dicent vero

- I. CHRISTIANUS GOTTLOB MEYERUS, Posna-Polonus, qui sapientiae diuinae vestigia in ciuitate Christi per Euangelium plantata, consecrabitur stilo latino.
- II. GABRIEL GUILIELMUS GOTTLIEB KEFERSTEIN, Magdeburgicus, Iuliani apostatae christianam religionem oppressuri callida quidem, sed irrita exponet stratagemata, eodem stilo.
- III. IOHANNES ELIAS KAYSER, Thuringus, Maiestatem diuinam, ex natura luminis effulgentem, illustrabit oratione vernacula.

Denique Rector, Solem iustitiae cum sole mundi comparabit metro latino.

Tironum igitur nostrorum industriam et in dicendo alacritatem, vt PATRONI grauisimi, FAUCTORESque generosi, honorifica sua praesentia serenoque vultu accendant, ab indulgentissimo eorum erga mansuetiores Musas fauore enixis pariter ac humanissimis precibus efflagitamus.

P. P. in Gymnasio, die Ianuarii quinta MDCCCLXXII.

1078

DE
HONESTISSIMIS
AC RATIONIB
MEMORIAM SVI POST
PROROGANDI
PRAEFATVR

ET AD
ORATIONES QVA
IAN VARIAS
LVCE SEXTA PRIMI MENS
A. P. C. N. MDCCLXXII.
IN AVDITORIO PRIMI OR
GYMNASII HALLEN
RECITANDAS

AMPLISSIMORVM PATRONORVM
GENEROSORVMQVE FAVORVM
HONORIFICAM PRAESENTIAM
DECENTIBVS CORROGAT PRECIBVS
IOHANNES GOTTOFREDVS TAVST
GYMNASII HALLENSIS RECTOR.

HALLAE MAGDEBVRGICAE
EX OFFICINA TYPOGRAPHICA FRIDERICI AVGVSTI GRVNERTI.

